

II.A NEMZETI ÉRTÉK ADATAI

1. A nemzeti érték megnevezése: **Az apátfalvi nyelvjárás**
2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása
 agrár- és egészség és életmód épített környezet
élelmiszergazdaság
 ipari és műszaki kulturális örökség sport
megoldások
 természeti környezet turizmus
3. A nemzeti érték fellelhetőségének helye
4. Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezik
 települési tájegységi megyei külföldi magyarság
5. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása

„Semmi sem jellemző annyira egy nyelvre, mint sajátos hangzása.
Olyan ez, mint a virág illata, a bor zamata, a zománc, az opál tüze.
Megismerni róla a nyelvet már messziről, mikor a szót még nem is értjük.”
(Kodály Zoltán)

Apátfalvát 1686-ban a törökökkel szövetséges tatár segédcsapatok a földdel egyenlővé tették. A török kiűzése után a túlszűfolt felföldi megyékből megindult délnek a spontán népvándorlás kis csoportokban. 1752-1756 között Apátfalvára mintegy 50 magyar családot telepítettek le Anyásról, Földeákról, Makóról, Mindszentről, Orosházáról, Szegedről, Szeléről, Szentannáról, Szenttamásról, Szentesről, Tápérol, Vásárhelyről. Ekkortájt kerültek ide a Jászságból, nevezetesen Jászfákóalmáról és Heves megyéből magyar családok, akik magukkal hozták a palóc nyelvjárást. Az ide érkezőket a falu Historia domusa palócoknak nevezte. Így jött létre az apátfalvi etnikai sziget, amely mindig zárt közösség maradt, a szomszédos községekből nem házasodtak még a XX. század elején sem. A lakosok száma 1768-ban s később új települtekkel is szaporodott a Jászságból, Gömör, Heves, Hont és Nógrád megyéből.

Mínt hogy a lakosság zöme a környező községekből és a palóc vidékről származik, így a település **nyelvjárászigetnek** tekinthető, hiszen a déli és a palóc nyelvjárás keveredett össze. Feltalálható benne a Szeged vidéki nyelvjárás sok jellemző tulajdonsága, továbbá a tiszántúli, és a palócé is.

AZ APÁTFALVI NYELVJÁRÁS HANGTANI SAJÁTOSSÁGAI:

I. Hangtan

A, Magánhangzók:

Minőségi változások a magánhangzóknál:

Zártabb hang nyíltabb helyén

- a) **a→o** hang ejtése: magas – magos, magasztal – magosztal, mandula – mondula, borozda, halovány, komra, potkány, rompa, nyavoja.
- b) **e→i** béke –békivel, bámészcodik – bámíszcodik, Ádvint, Ágnyis, dícsír, emísz, fehér, girízd, kemince, önkint, vetemíny, törtínik, szilíd,

A hang módosulása a következő esetekben következik be:

- ❖ -ény, -mény, -vény végű névszók esetében legíny, vetemíny, törvény,
- ❖ -ség képzőnél szükségig,
- ❖ az -észt végű igéknél emísz, tenyísz
- ❖ Egyes szám harmadik személyű birtokosjellel ellátott szavak ragozott alakjaiban: kezít, szeminek, térdéről – térgyirül,

c) o→u hang ejtése: bogáncs – bugáncs, csorog – csurog, alul, búbita, bugyburikul, csuda,

d) ö→ü hang: cövek – cüvek, cső – csű, bő – bú, felől – felül, gyükér, hetfű, türül, tüvis, belül,

e) i→ü hang ejtése: idő – üdő, ismer – üsmer, nekük,

Nyíltabb hang zártabb helyén

a) i→é hangot ejtenek: mindig – mindég, míg – még, addég, csézijó, pedég,

b) o→a hangváltozás: hombár – hambár, toll – tall, katalikus, tékazló, virganc,

c) u→o hang: muslinca – moslinca, unoka – onoka, pumpa – pompa, Suhajda, Sohojda

d) ü→i hang ejtése: bükkfa – bikkfa, művel – mível, bíbájós, igyefogyott, igyetlen, sindisznó,

Az ë hang helyett szaporodik az ö hang, illetve kiszorítja lassan a köznyelvi kiejtési norma.

Az okai között megtalálhatjuk az iskolázottság növekvő szerepét, hiszen a gyerekek már a köznyelvnek megfelelően használják nyelvüket, erre tanítják őket az óvodában és az iskolában.

A régi jellegzetesen apátfalvi hangot, a ë -t ma már csak a régi öregek használják, és azok a gyerekek, akikkel sokat foglalkoznak a nagyszüleik, vagy együtt élnek a nagyszülőkkel.

A nyelv változásában nagy szerepe van a tömegkommunikációnak is, a mai gyerekek sokat nézik a televíziót, az ott használt nyelvi formákat pedig automatikusan átveszik, ha jó, ha rossz.

A kötőhangok:

Ě

Névszókban: az idő-, hely- és képes helyhatározó –n jele előtt ě szerepel kötőhangzóként: régënn, gyëpënn, kímínyënn, névënn, ünnepeënn

A számhatározókban kivétel nélkül nyílt e a kötőhangzó: ötënn, tízënn, ezënn.

A kötőhangzóval kapcsolódó egyéb jel, rag (-k, -t) birtokos személyjelek, és képző (-l, -s, -z) előtt is gyakori az ě hang.

Némelyik –s képzős melléknévnek két jelentése van, aszerint, hogy e vagy ě van benne kötőhangzóként pl. bélës, ez egy sütemény neve; beles, ebben az esetben beles a kenyér vagy a dinnye. Bëgyës-a dáma, bëgyës –a golyvás galamb, hëgyës-a nyárs, hëgyës a vidék.

Igékben: A kijelentő mód jelen idejű egyes és a második személyű igealakok alanyi és tárgyas ragozása alakjaiban egyaránt ě van: nézëm, nézëd, nézël

A kijelentő mód múlt idő –tt-je előtt: vesztëttem, vesztëtted.

Az alanyi ragozású felszólító módú egyes és többes szám harmadik személyben: kérjëm, kérjënek.

A birtokos személyjeles főnévi igenév egyes szám első, második, valamint többes szám második személyében: sietnëm, sietnëd, sietnëtëk

A főnévből igét alkotó –l és –z képzőt is gyakran ě köti össze: fércël, pízël, ünnepeël, üvegez

O

A mély hangrendű igék a felszólító mód többes szám harmadik személyében az a helyett o-t kapnak kötőhangzóul: írjonak, tuggyonak, aggyonak, mongyonak.

Ö

Az ö, ü ajakkerekítéses magánhangzót tartalmazó igék a felszólító mód többes szám harmadik személyében mindig ö-t vesznek fel: üssönek, túrjönek, zörögjönnek, mongyónak.

Mennyiségi változások a magánhangzóknál:

Hosszú magánhangzó ejtése rövid helyett: ángol, kőr, ólló, cúkor, hátrálék, kórmány, kulláncs, tükör,

Rövid magánhangzó ejtése hosszú helyett: hanyadik, hetfű, ovatos, ajtatos, birkozik, korház, ohajt,

Az í, ú, ü

Az –ít végű igékben a magánhangzó mindig hosszú: segít, tisztít.

Az –ul, –ül rag és képző magánhangzója mindig rövid: hanyagul, járul, repül.

Hosszú –ül, –ül csak az igetövekben található: gyúl, múl-ik fül, gyúl, hül.

Az –ú, –ü szöveg mindig hosszú: hegedű, szű. Kivételek: alku, daru, falu, hamu, lapu.

Azon egytagú tőszavak közül, amelyeknek belsejében vagy elején í, ü, ú van képzésben, ragozásban többféle változás áll elő:

Nem rövidülnek: csúf, fűz, fűt, nyúl, tyúk, új, üz, víg, zúz, zúg, nyúz, szín,

Csak képzésben rövidülnek: bíz-ik (biztos, bizalom, bizonyos) bűn (büntet) csíp (csipkód)

Ragozásban is, képzésben is rövidülés van: fül (fultam, fullad) rúd (rudak, rudat, rudas)

szűz (szüzek, szüzet, szüzesség) úr (urak, urat, uras, uraz) víz (vizek, vizes, vizez)

B, Mássalhangzók:

A mássalhangzók közül az ly j-nek hangzik. A mássalhangzók kiejtésében az egymás mellé kerülő hangokat a részleges hasonulás alapján egymáshoz hasonlóvá teszik: pl. pap volt= 'pap vót'. Az m, n, ny mássalhangzókat bizonyos helyzetben nem mondják tisztán, hanem orrhangúan ejtik: pl. boszorkáⁿ lëssz.

Minőségi változások a mássalhangzóknál:

A –g végű névszók egy részét Apátfalván k-val mondják (g zöngés msh. →k zöngétlen msh.), ezt a hangtani jelenséget a zöngéesség szerinti részleges hasonulás fajtái közül zöngétlenedésnek nevezzük. agyag – agyak, hanyag – hanyak, anyag anyak, hézak hézag,

Hangátvetés van ezekben a szavakban: faricskál (faragcsál), kalány (kanál), geleb (kebel), cutat (tucat), csanál (csalán), őgyelít (elegyít)

A jésülés

Apátfalván a helyi nyelvjárás jellemző sajátossága a **jésülés**, vagyis a **d, g, n, t ínyhanggá**, vagyis gy, ny, ty hanggá változása.

Egytagú n végű igék. fon – fony, fen feny, ken keny, von vony.

A több szótagú n végű főnevek. csalán – csalány, díván dívány, István Isvány, rokon rokony

romány, vászony, kazány, paplany, Vërony, Salamony.

A hasonulás

A hasonulás az a mássalhangzótörvény, melynek során két szomszédos mássalhangzó közül az egyik olyan módon változtatja meg a másikat, hogy helyette egy másik fonéma, (hang) keletkezik. A hasonulás lehet írásban jelölt és írásban jelöletlen. Fajtái a teljes és a részleges

hasonulás. A teljes hasonulás is lehet írásban jelölt és írásban nem jelölt. Az írásban jelöletlen teljes hasonulás az apátfalvi nyelvjárásban a következő esetekben fordul elő:

a, Az l+j, l+r és p+v mindig hasonul: alja – ajja, haljak hajjak, balra – barra.

b, A d+l, gy+d, gy+l, n+l, ny+l, r+l, d+n, gy+n és ny+n esetében is hasonulás következik be, ezt azonban írásban nem jelöljük, pl. kicsinyli – kicsilli, hasonló – hasolló, tudna – tunna, Ezek a hasonulások (regresszív) úgynevezett hátraható hasonulások, mert a mássalhangzó-kapcsolat második tagja magához hasonlóvá teszi az előtte álló hangot.

Mennyiségi változások a mássalhangzóknál:

Hosszú mássalhangzó rövid helyett

Legtöbbször az **l** hang nyúlik meg. A magánhangzóra végződő tőszókból képzett l-végű igékben mindig: fő - főll, szó - szóll, nyő nyöll,

A birtokos személyjeles ragokban és névutókban: nállam, rúllam, túllem, alullam, belüllem,

Az **-s** végű melléknevek az s mássalhangzójukat szinte mindig megnyújtják közép- és felsőfokban: hegyéssebb, üressebb, magossabb, pirossabb.

Melléknévi határozóként: hegyessenn, magossann, pirossann, üressenn.

A **-k**, a többes szám jele és a **-t** tárgyrag előtt csak akkor, ha a toldalékokat nyíltabb kötőhangzóval kapcsoljuk a szótőhöz: magossak, pirossak, magassat, üresset stb.

A birtokos személyjel előtt E/3. személyben: erősse, pirossa stb.

- Az **-n** határozórag mindig hosszú: bétégeⁿn, fáⁿn, öteⁿn, szépeⁿn, ünnepeⁿn

Rövid mássalhangzó hosszú helyett

állomás – álmás, mennyország – mēnyország, add ide – ad ide, guggol – gugul, makk – mak, szakáll – szakál, vatta – vata, virrad – virad, virraszt – viraszt, zsuppol – zsúpol.

A mássalhangzók számának változása

Több mássalhangzó

a) **Bővülés:** bocsát – bocsájt, hajít – hajint, készakarva – készakartva, rézsútos – rézsuntos, enyém – zēnyém, riaszt – rivaszt, gyón – gyovon,

Hangrés (hiátus) legtöbbször nincs az apátfalvi nyelvjárásban, ha mégis előfordul, ebben az esetben a j hang szerepel hiánypótlóként. Hiátus vagy hangűr akkor keletkezik, amikor két magánhangzó kerül egymás mellé, és mindkettő nyomatékos. Az így előforduló hangkapcsolatot nehéz kimondani, ezért a keletkezett hangűrt megpróbáljuk feloldani, amit a következő módokon oldhatunk fel: ejtéskönnyítő hanggal: fi ^jú, mi

b) **Toldás:** arasz – araszt, eleinte – elejinten, eresz – ereszet, kanapé – kanapér,

Kevesebb mássalhangzó

a) **Kihagyás:** a szavak belsejéből olykor kimarad egy mássalhangzó anélkül, hogy magánhangzó változást okozna: birsalma – bisalma, esthajnal – eshajnal, inkább – ikább, pítvar – pitar. Néha egész szótag is kimarad: nem tudom – nem tom, kellene kék,

b) **Kopás elöl:** a hang vagy szótag a szó elejéről kopik le: zacskó – acskó, spárga – párga, spórol – pórol, stukatúros – tukatúros, spanyol – panyor, sparhet – parhét,

c) **Kopás hátul:** fogd rá – fog rá, hallgass! – hallga!, Gergely – Gergé, félszemű – fészemű, karéj – karé, kend – ken, majd – maj, párszárító – pászárító, taréj – taré,

d) A kihagyások és kopások egy részét a mássalhangzók torlódása okozza.

e) Kihagyás és kopás pótlónyújtással: a kopás után nyíltta lett szótag magánhangzója megnyúlik (pótlónyújtás), pótolva a kihagyott mássalhangzót. Pl: Gergely – Gergé
Kihagyás: A szó belsejéből legtöbbször a j, l hangok esnek ki: böjt – bűt, gyűjt – gyűt, dönt – dűt, dolgozik – dógozik, erkölcs – erköcs, bölcső – böcső, gyümölcs – gyümöcs, bolt – bót.
A határozószókból, névszókból mindig kiesik az l, a –ra, -re és –rul, -rül előtt: alul – alúra, túl – túrul, belül – belű, fölül – fölűre, hátul – hátúja, utól – utóér szavakban.
Kopás: A szó végéről az l és r szokott lekopni pótlónyújtással, a –l mindig leesik a –nál, -nél ragnál: jól – jó, utól – utó.
Le is kopik, meg is marad: -bul, -bül, -rul, -rül, -ul, -ül, -val, -vel ragban. házná, pékné, házbú, Igealakok végéről mindig lekopik a mássalhangzó múlt időben: jártál – jártá, feltételes módban: járnál – járná, és felszólító módban: ugorjál – ugorjá.

II. Szóképzés, ragozás.

Szóképzés:

a) névszóképzők:

-más: látomás, tudomás, hallomás

-s: adogatós, csiklantós, fujtós, futós, gurítós, ivós, pirítós

-ó, -ő: sokszor zártabbá lesz: fűrű, gyēplű, túrű, tēhendő,

-andó, -endő: járandó, gyüvendő, tēhendő, esendő, illendő, kelendő, múlandó,

-t, -tt: sütt, avutt,

A befejezett melléknévi igenév képzője pótlónyújtás esetén mindig –tt, az oka: az ige végén lévő mássalhangzó lekopik, magánhangzót ejtünk utána, így magánhangzó után mindig -tt-t írunk.

-leg: A felsőfok képzője általában melléknevek, melléknévként használható főnévhez és a határozószó felsőfoka elé kapcsolódik, de Apátfalván és más nyelvjárási területeken is találkozunk olyan határozószókkal és birtokos személyjeles névszókkal, amihez ez a képző kapcsolódik: legalul – legalú, legalja – legajja, legbelű, legelő, legfölű, leghátú, legereje, legfőlseje, leghúsa, legjava, leghossza, legsarka, legtüve, legzőggye, legvége.

b) Igeképzők

-ll: valamilyennek tartást jelentő igéket szoktak alkotni ezzel a képzővel értéket, szint, életkort kifejező melléknevekből, számnevekből, határozószókból: alacsollom (alacsonynak tartom), drágállom (drágának tartom) nagyollom, sokallom, savanyollom, hamallom.

-tat, -tet: futtat, faroltat, kocogtat, nyaraltat,

-z: bár Apátfalván gyakran használnak helyette dz-t, máskor meg l-t. ágadzik, hibádzik, csüvedzik, csírádzik, gubódzik, tekergődzik, drótol, tisztál, tarancséról, permetél,

Gyakran használt képző főnevekhez, melléknevekhez, érdekes jelentése van, leginkább gyerekek faggatásakor, megszidásakor használják:

-Hun vótá?

-Jóskával fűröttem.

-Maj mēgjóskázlak én, mēg mēgjóskázom a cimborádat is!

c) Tovább képzett alakok:

átajjás – (átaljás, aki általában vállal valamit) mēgaprószentēkēz – (aprószentek napján megvesszőz) naggyáz – felületesen végez valamit)

d) Elvonás:

csuszonga, háztetēj, pokla, putroha,

e) Szóvegyülés:

bozdít=bont – mozdít, bojó=bogyó – gojó, belealapul=beleéggyezik – megállapszik,

Névragozás

a) Határozóragok:

-ból, -ből, -ról, -ről, -tól, -től ragok mindig zártabbak, így lesz belőlük: -bul, -bül, -rul, -rül, -tul, -tül.

Az -l végű ragok, továbbá a -kor, -szor, -szer, -ször végéről az -l illetve az -r bizonyos esetekben lekopik, máskor megmarad: akkó.

Az -n rag megnyúlik: fánn.

Az -ért kétszeres kopással csak -é: kenyéré.

-ban, -ben: kivétel nélkül csak -ba, -be, iskolába vótam, kezembe van a levele.

-ig: határozószókban -ég is lehet: addég, darabég, mindég, pedég,

-hoz, -hez, -höz: mindig -hon, -hen, -hön: asztalhon, embërhën, örömhön,

-ul, -ül, búzájul (búzában) aggya ki a bérit, pízül (pénzben) fizeti a napszámosokat,

-vá, -vé: a rag v-je kiesik, magas vagy mély hangrendű szavakban szerepel -é alakban is: koromé, földé, vízé, aranyé vállik.

b) Birtokos személyjelek:

Az egyes szám harmadik személyben a -ja, -je sokkal gyakoribb, mint a köznyelvben, s az -n, -ny végű szavak mindig ezt veszik fel: kímínye, szappannya katlannya(katlanja).

E/3. alakban a magas hangrendű szavak -e, -je jele a tárgyrag vagy határozóragok előtt nem é-vel, hanem i-vel hangzanak: vérit, vérin, békit, békivel, békibe.

Az -i többesjel mindenütt az egyes szám harmadik személyű alakhoz járul: ajtójjaim, keféjjeim.

Igeragozás

Az apátfalvi nyelvjárásban az igei személyragok magánhangzói zártabbak, mint a köznyelvben, pl. kérjének, írjonak, mongyonak, külgönek,

a) Szokásos igealakok:

A kijelentő módnak csak két alakja használatos Apátfalván: a jelen idő és a múlt idő: írok, írtam. A jövő időt majd-dal írják körül: majd írok.

Múlt időben így mondják: köttünk –kötöttünk, süttünk –sütöttünk, vettünk dobtunk,

A felszólító módban az -nt, -it, -ajt végű igékben vehető észre különbség: bánt – bántsd és bánd, ráncsd és ránd, roncsd és rond, szalajt –szalajcsam, szalajcsad,

Feltételes módban az alanyi ragozás első személye a mélyhangrendű igékből -ná módjellel is alakul: járnák (járnék), tunnák, (tudnék). Ez azonban a mai köznyelvben már nyelvhelyességi hibának számít.

Megyek ige jelen ideje: mék, mégy, mén, mënnyünk, mënték, mënnek,

b) Szokatlan igealakok:

Külön ikes igeragozás nincs. Néhány van csak: dicsértessék, tessék-lássék, köll vagy kő (kell) feltételes módban a köllene ritkán használt, helyette a kéne vagy kék.

A kend felszólító mód 3. személy: ritkábban: hozzon, vigyën, kérjën kend. Sűrűbben: hozzin kend, hozzik kend, hozzi kend. A gyün (jön) igét így mondják: gyün kend, vagy gyü kend, gyün kenték.

Sajátságos körülírás és ikes maradék tűnik fel: alhatnám, ëhetném, ihatnám.

Ragozása többféle: alhatnám, alhatnád, alhatnám vagyok, vótam, lëszék, alhatnám van, vót, lëssz.

Alany nélküliség kifejezése:a) Két ló eladódik. A disznó megölődik. A fa innét kivevődik.

b) Két ló el léssz adva. A disznó még léssz ölve. A fa innét ki léssz véve.

III. Mondattan

A megszólított vagy felhívott sohasem jelentkezik vagy kérdezősködik „tessék”-kel, hanem inkább az Itt vagyok! Hallom! Minek? Mi köll? alakokat használja.

Kérdésre nem igennel felelnek, hanem a mondat kérdő részével vagy a megfelelő névmással:

Itthon van-e apád?

Itthonn.

Apád vette a csizsmát?

Ű.

Maguk között a tessék szemrehányó, mogorva, indulatos parancsnak a kifejezése, a követelődző, duzzogó gyermeknek a másik fél ezzel a szóval szokta odavetni a ruhát, ételt, pénzt.

Fontosabb vagy indulatosabb előadásban nagyon szeretik a szavak vagy kifejezések ismétlését.

A tulajdonság vagy cselekvés túlságos fokának kifejezésére jó értelemben, rossz értelemben használják a „borzasztó, irgalmatlan, kegyetlen, rémisztő, rettentő” szavakat.

Kicsinyítés kifejezésére sokszor hasonlatokat használnak: Annyi se maratt, mint a lehulló mákszem. Nincs ott annyi se, amennyit a madár szájával fölemel.

Köszönés: Mivel Apátfalva katolikus község, így az emberek Dicsértessék a Jézus Krisztus-sal köszöntik egymást. A köszönést különösen fontosnak tartják, és el is várják mindenkitől, s megszólítják azt, aki szó nélkül megy el mások mellett, vagy nem fogadja el a köszönést. Távozáskor az Isten álgya, vagy Isten álgya meg minnyájukat! formát használták, az idők még ma is.

Érdekes mondattani sajátosság, hogy az –i többesjelű alany mellett egyes számú az állítmány: Julcsának mindig ijen szép jércéjeji van. Szanaszét van a zsákjajink.

Íránymegjelölésekben, főleg ha nem tudják tegezzék vagy magázzák az idegent főnévi igenevet használnak: Ahogy ott a sarokná efordúni, mingyá meglátni a templomot.

Gyakori, hogy a főmondat egy részét előrevetik vagy átvetik a mellékmondatba, azaz a főmondat valamelyik része a mellékmondatban is előfordul: A kutyát is ha pirongatik, a pitarajtóbul elmén. (A kutya is elmegy a pitarajtóbul, ha pirongatják.) Akivel a gyerek mosódott szappany, hun van?

Dorgálásképpen így beszélnek. Hallgass! Nē beszéjj! Nem hallgacc!

Érdekes jelzős kifejezések is megmaradtak a régi időkből: avas fene, döglött Marus, esztendő által, fija Jóska (ifjabb Jóska), Kata szütte- Panna fonta beszéd (pletyka), rakott méh (virágorral terhelt méhecske), szájahútt (málé).

Névmások: én, engem, tē, tígēd, ütēd, űk, ütēd,

6. Indoklás az értéktárba történő felvétel mellett

A vidékről érkező ember azonnal észreveszi az apátfalviak érdekes beszédét. Különösen hallható még ma is, idős, televíziót ritkán néző néniknél. A 60-70 éves, Apátfalváról ritkán kimozduló emberek is ezt a nyelvjárást használják ma is. Takáts Lajos könyve 1926-ban íródott, de a falu egyszerűbb rétege ma is ezt a szókészletet használja.

Sajátos szókincse, fordulatai, ragozási módjai miatt az apátfalvi nyelvjárás méltó megőrzésre.

7. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források)

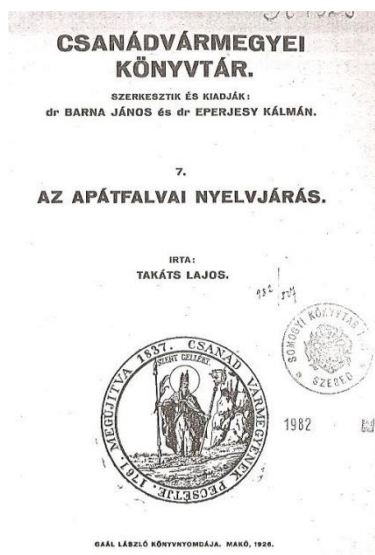
Takáts Lajos: Az apátfalvai nyelvjárás Csanádvármegyei könyvtár 7. 1926.

Balázs Katalin: „Mikoron az úr Jézus a földön járt.” Bibic könyvek Apátfalva 2001.

8. A nemzeti érték hivatalos weboldalának címe:

III. MELLÉKLETEK

1. Az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképe vagy audiovizuális-dokumentációja

2. A Htv. 1. § (1) bekezdés j) pontjának való megfelelést valószínűsítő dokumentumok, támogató és ajánló levelek

3. A javaslathoz csatolt saját készítésű fényképek és filmek felhasználására vonatkozó hozzájáruló nyilatkozat
Szkenelt kép a könyv borítóról.